

Mateřská škola Kamínek, Harrachov, příspěvková organizace
Nový Svět 419, 512 46 Harrachov, 481 529 337, 728 142 101
IČO: 70695491, IZO: 107586142

PROGRAM VÝCHOVNÉHO PORADENSTVÍ

Mateřská škola Kamínek, Harrachov, příspěvková organizace
Nový Svět 419, 512 46 Harrachov, 481 529 337, 728 142 101
IČO: 70695491, IZO: 107586142

Obsah

1 Pedagogické poradenství.....	3
2 Fáze procesu pedagogického poradenství.....	3
3 Nejčastější výchovné problémy u dětí v MŠ.....	3
3.1 Adaptace na předškolní zařízení.....	3
3.2 Projevy agresivity v kolektivu.....	4
3.3 Úzkostné dítě.....	5
3. 4 Dítě ze sociokulturně odlišného prostředí.....	5
3. 5 Dítě zanedbané případně týrané.....	6

Mateřská škola Kamínek, Harrachov, příspěvková organizace
Nový Svět 419, 512 46 Harrachov, 481 529 337, 728 142 101
IČO: 70695491, IZO: 107586142

1 Pedagogické poradenství

Pedagogické poradenství je doplňující a podpůrný proces výchovy a vzdělávání dětí v mateřské škole. Jedná se především o spolupráci učitelů s rodiči a vzájemně mezi kolegy. Cílem tohoto dokumentu je snaha předejít vzájemným nedorozuměním a disharmonii ve výchovně-vzdělávacím procesu.

2 Fáze procesu pedagogického poradenství

Pedagogické poradenství vnímáme jako proces s určitými fázemi. Tento proces je určený pro osoby zásadním způsobem zabezpečující či ovlivňující výchovu a vzdělávání dítěte (rodiče, pedagogičtí i odborní zaměstnanci), se kterými mají učitelé pravidelný kontakt. Při řešení problému dítěte stanovujeme následující fáze:

1. učitel diagnostikuje problém dítěte,
2. řeší problém dítěte s rodiči a v rámci možností i s dítětem samotným,
3. v případě potřeby zapojí do řešení problému dítěte kolegy,
4. jestliže je problém neřešitelný týmovou spoluprací v mateřské škole, učitel spolupracuje s odborníky z poradenských zařízení,
5. problém dítěte se pak řeší odbornou diagnostikou a terapiemi v poradnách nebo specializovaných institucích podle doporučení odborníků z poradenských zařízení.

3 Nejčastější výchovné problémy u dětí v MŠ

- Adaptace na předškolní zařízení
- Projevy agresivity v kolektivu
- Úzkostné dítě
- Dítě ze sociokulturně odlišného prostředí
- Dítě zanedbané případně týrané

3.1 Adaptace na předškolní zařízení

Nástup do mateřské školy je pro dítě i jeho rodiče významnou událostí. Dítě si musí zvyknout na celou řadu skutečností, které vyplývají z kolektivního zařízení, musí se naučit sociálním dovednostem, které jsou pro pobyt v sociální skupině nezbytné. Na zvládnutí adaptace dítěte na školní prostředí se podílí několik faktorů.

Mateřská škola Kamínek, Harrachov, příspěvková organizace
Nový Svět 419, 512 46 Harrachov, 481 529 337, 728 142 101
IČO: 70695491, IZO: 107586142

Problematická adaptace je většinou patrná na první pohled, ovšem mohou se vyskytnout případy, kdy je dítě úzkostné, prožívá vnitřní strach, ale navenek působí přirozeně. U takových dětí se mohou časem projevit neurotické příznaky.

Jak takové dítě rozpoznáme:

- Dítě téměř denně pláče při příchodu do školy i po odchodu rodičů.
- Dítě nelze zaujmout hračkou či činností a odvést ho tak od pláče a stesku po rodiči.
- Dítě zvrací, není schopné přijímat potravu, odmítá si lehnout při odpočinku.
- Dítě utíká do šatny ke svým věcem, nechce se vzdát hračky, kterou si přineslo.

Možnost přístupu k dítěti:

- Možnost delšího společného pobytu dítěte s rodičem v MŠ.
- Citová podpora dítěte (pohlazení, pochování).
- Možnost přítomnosti známého předmětu z domova (hračka, plyšák na spaní).
- Ve vážných případech je lepší doporučit rodičům individuální přístup při péči o dítě a pokusit se o začlenění do kolektivu v pozdějším věku.

3.2 Projevy agresivity v kolektivu

Projevy agresivity jsou poměrně častým jevem. Jde o projevy šťouchání, štípání, nadávání, bouchání, odnímání hraček atp. Úkolem pedagoga je monitorovat tyto projevy chování a včas zasáhnout. V případě mírných projevů je žádoucí použít běžné výchovné prostředky (nutnost omluvit se, vysvětlení důsledků, hraní her pro podporu začlenění).

V případě větších problémů, kdy vzniká ve třídě napětí, a rodiče si začínají stěžovat, už běžná opatření nestačí.

Jak takové dítě rozpoznáme:

- Nápadné agresivní chování ve vztahu ke druhým dětem – strkání, bouchání, vysmívání, nadávky.
- I po napomenutí není dítě schopno impulsivnímu chování zabránit, jsou těžko ovladatelné vlastní vůlí.
- Dítě nerespektuje pravidla třídy ani autoritu učitele, nemá tato pravidla zvnitřněná z rodinného prostředí.
- Dítě si vyhledá kamaráda sociálně slabšího, tomu následně ubližuje či ho využívá.
- Dítě se snaží agresivní chování svést na druhé nebo se chová nenápadně.

Možnosti přístupu k problému:

- Důležité je nacházet příčinu problému. V předškolním věku se velmi často jedná o obrannou reakci (např. nesoulad rodinného prostředí, výskyt násilí v rodině...).
- Konzultace s rodiči a jejich motivace ke společnému řešení.
- Jasně vymezení hranic, které dítě nesmí překračovat.

Mateřská škola Kamínek, Harrachov, příspěvková organizace
Nový Svět 419, 512 46 Harrachov, 481 529 337, 728 142 101
IČO: 70695491, IZO: 107586142

- Posilovat pozitivní chování, u dětí s problematickými projevy chování podporovat i malé pokroky.
- Využití artefietiky, dramatické výchovy, vyjádření emocí.

3.3 Úzkostné dítě

V mateřské škole se lze setkat s dětmi, které jsou nenápadné, jsou považovány za příliš hodné, uzavřenější. U těchto často neprůbojných, submisivních dětí lze často pozorovat neurotické projevy- kousání nehtů, zadržávání v řeči, nechutenství atp.

Důvody mohou být různé: vnější prostředí, rodina osobnostní predispozice. Tyto děti a projevy chování bychom určitě neměli přehlížet.

Jak takové dítě rozpoznáme:

- Dítě pláče po příchodu do školky, přestože již školku delší dobu navštěvuje.
- Dítě nemluví, nezapojuje se do činností.
- Pokud ve třídě není oblíbený kamarád, pláče, nechce si hrát.
- Při kolektivních hrách nechce být vybírán, nemá rád soutěživé hry.
- Reaguje přecitlivěle na kritiku, často pláče při mírném napomenutí,
- Má okousané nehty, vytahuje si rukávy, žmoulá je.
- Častá enuréza při odpočinku.
- Dítě nechce ve školce jíst, odpočívat, ačkoliv doma problémy nejsou.

Možnosti přístupu k problému:

- Hry na podporu zdravého sebevědomí dítěte.
- Utváření pozitivních vztahů a stmelování kolektivu.
- Zařazení prvků jógy, relaxace.
- Podpora schopnosti vyjadřovat vlastní pocity.
- Čtení příběhů s tematikou překonávání překážek.

3. 4 Dítě ze sociokulturně odlišného prostředí

Stále vzrůstá počet dětí, jejichž mateřský jazykem není čeština a do školky přichází z minimální znalostí češtiny. Mateřská škola se tak stává institucí, kde se setkávají kulturní zvyklosti dítěte s normami majoritní společnosti a je také nezbytným článkem pro vstup do dalšího stupně vzdělávání.

Jak takové dítě rozpoznáme:

- Znalosti a dovednosti dítěte neodpovídají kognitivním dovednostem odpovídajícím věku.
- Dítě nemá zkušenosti s didaktickými pomůckami a běžnými hračkami.

Mateřská škola Kamínek, Harrachov, příspěvková organizace
Nový Svět 419, 512 46 Harrachov, 481 529 337, 728 142 101
IČO: 70695491, IZO: 107586142

- Dítě mluví jiným jazykem nebo nemá dostatečně vyvinutý jazykový kód.
- Dítě začíná školní docházku posledním rokem před vstupem do ZŠ.
- Rodina se kvůli jazykovému deficitu obává spolupráce s MŠ.

Možnosti přístupu k problému:

- Motivace rodičů ke spolupráci.
- Dostatečný prostor pro adaptaci rodičů i dětí na školní prostředí.
- Podpora v oblasti kognitivního a jazykového rozvoje.

3. 5 Dítě zanedbané případně týrané

V případě setkání se s dítětem, které je v rámci rodinného prostředí zanedbané či týrané, jsme povinni tuto skutečnost nahlásit, tzv. ohlašovací povinnost. Skutečnost oznamujeme sociálnímu odboru, který je povinen neodkladně situaci prošetřit.

Jak takové dítě rozpoznáme:

- Zanedbání je patrné z vnějšího vzhledu dítěte (špinavé, hladové, zapáchající...).
- Dítě má omezený jazykový kód, nezná běžné denní předměty.
- Dítě má na těle modřiny, oděrky a není schopno říct, kde se mu to stalo.
- Dítě je plaché, bojí se kontaktu s dospělým, uhýbá před pohlazením, nebo se naopak nadměrně tulí i k neznámým osobám.
- Rodiče vykazují zvláštnosti v osobním styku.

Možnosti přístupu k problému:

- V případě podezření vždy ohlásit skutečnost vedení školy.
- V případě potvrzení podezření oznámit sociální odbor.
- V případě zanedbávání snaha motivovat rodiče ke společné spolupráci (tvořivé dílny, besídky atp.), aby měl pedagog možnost pozorovat chování rodičů vůči dítěti.